

81/5295/15.11.2011

G U V E R N U L R O M Â N I E I
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

București, Piața Victoriei nr.1, Telefon: 021 316 36 77, Fax: 021 316 36 52

București, 14.11.2011

Nr. 9734/DRP

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

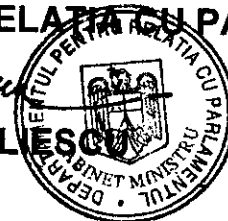
Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. Propunerea legislativă intitulată „*Lege privind modificarea alin. (1) al art. 77 din Legea educației naționale nr. 1/2011*”, inițiată de un grup de parlamentari – PSD (PI-x. 537/2011);
2. Propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății*”, inițiată de 4 deputați - Grupurile parlamentare ale PD-L, PNL (PI-x. 280/2011).

Cu stimă,

ȘEFUL DEPARTAMENTULUI PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Valentin Iliescu
VALENTIN ADRIAN ILIESCU

DOMNULUI GHEORGHE BARBU,
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 2486 / DPSG
D TA 28102011

Doamnă președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind modificarea alin. (1) al art. 77 din Legea educației naționale nr. 1/2011*”, inițiată de un grup de parlamentari – PSD (Pl-x. 537/2011).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect completarea art. 77 din *Legea educației naționale nr. 1/2011*, cu 8 noi alineate, alin. (1¹)- (1⁸), astfel încât, absolvenții învățământului liceal cu diplomă de absolvire, care nu au promovat examenul de bacalaureat, să aibă posibilitatea să urmeze în universități un an pregătitor, potrivit programelor de studii de licență și a programei de bacalaureat, sau „*să beneficieze de finanțare în școlile postliceale de stat, organizate în rețeaua Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului*”.

Totodată, se propune ca statul să susțină financiar absolvenții de liceu care urmează anul pregătitor în universități sau care beneficiază de formare profesională prin ucenicie la agenți economici, cu o finanțare corespunzătoare „*cel puțin la nivelul ajutorului de șomaj*”.

II. Observații

A. Observații generale

1. În substanța sa, soluția normativă preconizată nu se racordează liniilor directe trasate prin dispozițiile *Legii educației naționale nr. 1/2011* care statuează *in terminis* că dobândirea diplomei de bacalaureat în urma susținerii și promovării examenului național de bacalaureat reprezintă o *condiție sine qua non* de acces în învățământul superior. În plus, adoptarea unei asemenea soluții ar conduce la instituirea unei discriminări pozitive a acestor absolvenți ai învățământului liceal care nu au promovat examenul de bacalaureat în raport cu aceia care au obținut o asemenea diplomă, fără să poată fi identificată o motivare obiectivă și rațională. Deși în cuprinsul alin. (1¹) se proclamă faptul că este vorba de un simplu „an pregătitor”, în realitate, conform alin. (1³) se poate ajunge la echivalarea totală sau parțială a studiilor efectuate în aceste condiții.

2. Conform Legii nr. 1/2011, idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.

Subliniem că orice propunere legislativă prin care statul se angajează să susțină financiar absolvenții de liceu trebuie să aibă drept scop promovarea și susținerea acestor valori.

Conform prevederilor art. 77 din Legea nr. 1/2011, absolvenții învățământului liceal primesc diploma de absolvire și foaia matricolă care atestă finalizarea studiilor liceale și care conferă dreptul de acces, în condițiile legii, în învățământul postliceal, precum și dreptul de susținere a examenului de bacalaureat. Absolvenții învățământului liceal care susțin și promovează examenul național de bacalaureat dobândesc și diplomă de bacalaureat care le dă dreptul de acces în învățământul superior, în condițiile legii.

Tipurile de probe care se susțin în cadrul acestui examen au fost stabilite astfel încât acestea să reprezinte modalitatea de evaluare a competențelor și a nivelului de cultură generală și de specializare atins de absolvenții de liceu, necesare continuării studiilor în învățământul

superior, conform standardelor de calitate impuse acestui nivel de învățământ.

Potrivit dispozițiilor art. 44 din Legea nr. 1/2011, absolvenții de liceu, cu sau fără diplomă de bacalaureat, au dreptul să se înscrie în învățământul postliceal, organizat pentru calificările profesionale stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și aprobate prin hotărâre a Guvernului. Conform prevederilor legale, învățământul postliceal de stat este finanțat prin bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale, din sume defalcate din venituri ale bugetului de stat și din venituri ale bugetelor locale. Școlarizarea poate să fie finanțată și de către solicitanți, persoane fizice sau juridice, prin contract încheiat cu unitatea de învățământ care asigură școlarizarea.

Statul susține și stimulează, inclusiv financiar, programe de studiu pentru învățământul postliceal în parteneriatul public-privat. Elevii care urmează studiile în învățământul postliceal de stat pot beneficia de burse de studiu, în conformitate cu prevederile legale. Totodată, potrivit dispozițiilor art. 33 alin. (10) din Legea nr. 1/2011, statul susține învățământul profesional și învățământul liceal – filiera tehnologică sau vocațională, prin recunoașterea în învățământul terțiar nonuniversitar a studiilor obținute în cadrul învățământului liceal – filiera tehnologică sau vocațională, în baza unui regulament propriu, prin finanțarea parțială la școlarizarea în cadrul școlilor postliceale de stat, prin burse și alte forme de sprijin material.

Pentru asigurarea flexibilității traseului educațional al unui absolvent de liceu, precum și pentru stimularea învățării pe tot parcursul vieții, art. 44 alin. (10) din Legea nr. 1/2011 prevede: *„Creditele pentru educație și formare profesională obținute în învățământul postliceal pot fi recunoscute pentru absolvenții cu diplomă de bacalaureat de către universități, în baza deciziilor senatului universitar, ca unități de credite de studii transferabile pentru nivelul licență”*.

3. Totodată, pe lângă posibilitățile de continuare a studiilor pe care le au absolvenții de liceu, cu sau fără diplomă de bacalaureat, aceștia au posibilitatea de a se integra pe piața muncii. Astfel, conform prevederilor art. 31 alin. (6) din Legea nr. 1/2011, absolvenții învățământului liceal care au dobândit formal, nonformal sau informal competențe profesionale pot susține examen de certificare a calificării, în condițiile legii. Absolvenții care promovează examenul de certificare dobândesc certificat de calificare și suplimentul descriptiv al

certificatului, conform Europass. În plus, conform prevederilor art. 77 alin. (6), pentru anumite filiere, profiluri, specializări sau calificări, absolvenții învățământului liceal pot susține un examen de certificare a calificării, separat de examenul de bacalaureat; absolvenții care susțin și promovează acest examen primesc certificat de calificare profesională și suplimentul descriptiv al certificatului Europass, cu precizarea că eliberarea acestuia nu este condiționată de promovarea examenului de bacalaureat.

4. Considerăm că propunerea legislativă este contrară actualei legislații a educației, iar modificările cerute prin aceasta ar schimba fundamental spiritul legii, precum și o tradiție îndelungată a învățământului românesc.

Astfel, propunerea legislativă încalcă principiul educației, în baza căruia accesul la învățare se realizează fără discriminare. În acest sens, prin acceptarea propunerii de modificare s-ar crea o discriminare întemeiată pe categoria socială. Absolvenții de liceu care nu au promovat examenul de bacalaureat, dar care nu au o situație materială care să le permită frecventarea unei instituții de învățământ superior, nu pot avea acces la învățământul superior.

Statul garantează învățarea pe tot parcursul vieții. Învățarea pe tot parcursul vieții include totalitatea activităților de învățare realizate de fiecare persoană, începând cu educația timpurie, în scopul dobândirii de cunoștințe, formării de deprinderi sau abilități și dezvoltării de aptitudini semnificative din perspectivă personală, civică, socială sau ocupațională.

Pe de altă parte, propunerea legislativă încalcă și *principiul asigurării calității educației*, prin aceea că absolvenții care nu au acordat suficient interes procesului instructiv-educativ, interes care să asigure promovarea examenului de bacalaureat, ar urma să fie admiși în învățământul superior.

B. Observații pe articole

1. Referitor la art. 77 alin. (1¹), apreciem că organizarea de cursuri „potrivit programelor de studii de licență”, dar și „programe de bacalaureat” face ca aceste cursuri/studii să nu poată fi considerate studii de nivel universitar, de aceea nu ar putea fi echivalate, conform

alin. (1³) din propunerea legislativă. Totodată, există o incompatibilitate majoră privind predarea conform cu programa studiilor de licență (fie chiar parțială) celor care nu au promovat bacalaureatul, deci în mod evident nu stăpânesc programa de liceu la nivelul cerut de studiile universitare.

De asemenea, conform legii, instituțiile de învățământ superior sunt abilitate să organizeze studii universitare, nu „hibrizi”, care își găsesc echivalentul în alte state.

Nu în ultimul rând, se poate constata că toți cei care ar urma acest an pregătitor, evident organizat ca studii cu taxă, și nu promovează bacalaureatul, se vor afla în situația în care au consumat și bani și timp, învățând un an ceva ce nu poate fi recunoscut pe piața muncii (dacă aceste cursuri ar califica, ar trebui să fie acreditate ca atare și ar avea cu totul alte planuri de învățământ).

2. Referitor la **alin. (1²)** precizăm că, potrivit legislației în vigoare, în urma evaluării externe a programului de studii, capacitatea de școlarizare în condiții de calitate este stabilită de ARACIS, care, prin statutul său, nu a propus și nu propune cifre de școlarizare pentru programe de studii preuniversitare. Pentru acești cursanți, înscriși în an pregătitor, nu se poate preciza cine stabilește capacitatea de școlarizare, ținând seama că universitățile nu pot face acest lucru, nefiind organisme de asigurare a calității.

În plus, „*condițiile de finanțare*” invocate în propunerea legislativă reprezintă un eufemism pentru studii cu taxă, întrucât statul nu poate finanța studii fără nicio finalitate clară.

3. Referitor la **alin. (1³)**, subliniem că, pentru ca unei persoane să i se poată echivala studiile efectuate anterior, total sau parțial, acestea trebuie să fie de același nivel cu cele pentru care se face echivalarea. De aici rezultă implicit imposibilitatea aplicării prevederilor acestui alineat, întrucât „*anul pregătitor*” nu este de nivel universitar (așa cum inițiatorii admit în formularea propunerii legislative). Prin urmare, în mod obligatoriu persoana trebuie să aibă calitatea de student.

4. Nu considerăm oportun textul **alin. (1⁵)**, ținând cont că evaluarea și certificarea competențelor este pe deplin reglementată, în acord cu practicile internaționale, prin *Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată*, și

pusă în aplicare de Autoritatea Națională pentru Calificări, care gestionează procedurile de autorizare a Centrelor de evaluare a competențelor. Menționăm că aceste proceduri au fost elaborate inițial în cadrul unui proiect finanțat de Banca Mondială. Universitățile, prin statutul lor conferit de lege, eliberează doar diplome de nivel universitar și postuniversitar.

Totodată, aspectele referitoare la certificarea competențelor dobândite în sistem formal, nonformal și informal prevăzute la alin. (1⁵), sunt reglementate și prin *Ordinul comun al ministrului educației și cercetării și al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei nr. 4543/468/2004 pentru aprobarea Procedurii de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale.*

5. Referitor la **alin. (1⁶)**, precizăm că formarea prin ucenicie este deja reglementată prin lege specială. În plus, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nu poate obliga o persoană juridică de drept privat să organizeze formare prin ucenicie, iar inițiativele locale de promovare a acestui tip de formare nu pot fi reglementate prin Legea educației naționale nr. 1/2011. Ucenicia la locul de muncă este o instituție specifică dreptului muncii, fiind deja reglementată de prevederile Codului muncii, precum și de *Legea nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată.*

6. Referitor la **alin. (1⁷)**, prevederea referitoare la susținerea financiară a celor aflați în situația menționată la alin. (1⁶) își poate găsi rezolvarea prin Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă, instituție care dispune de o legislație în acest sens și poate finanța programe de formare profesională. În ceea ce privește aplicarea prevederilor acestui alineat pentru cei care se încadrează la alin. (1¹), considerăm că reprezintă o risipă de resurse, întrucât statul nu poate finanța lipsa de performanță, iar programul de studii nu are o finalitate intrinsecă pe piața muncii, ci doar intenționează să remedieze într-un mod neadecvat situația celor ce nu au reușit să promoveze examenul de bacalaureat.

Prevederile alin. (1⁷) contravin principiilor prevăzute de *Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.* Conform acesteia, indemnizația de șomaj este o compensație parțială a

veniturilor asiguratului ca urmare a pierderii locului de muncă sau a veniturilor absolvenților instituțiilor de învățământ care nu s-au putut încadra în muncă. Potrivit art. 40 alin. (1) și (2), indemnizația de șomaj pentru absolvenții instituțiilor de învățământ se acordă pe o perioadă de 6 luni și este o sumă fixă, lunară, al cărei quantum reprezintă 50% din valoarea indicatorului social de referință, în vigoare la data stabilirii acesteia, o singură dată, pentru fiecare formă de învățământ absolvită.

Menționăm că legea cadru privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă prevede posibilitatea ca absolvenții instituțiilor de învățământ, care sunt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, să beneficieze gratuit de servicii de formare profesională precum și de informare, consiliere profesională sau medierea muncii. De asemenea, prin Legea nr. 76/2002 s-au stabilit măsuri țintite atât pentru absolvenți, cât și pentru angajatorii care încadrează absolvenți, după cum urmează:

- *pentru absolvenții instituțiilor de învățământ* acordarea primei de încadrare precum și completarea veniturilor cu o sumă egală cu valoarea indemnizației de șomaj la care ar fi avut dreptul dacă nu se angajau (art. 73¹);

- *pentru angajatori* – subvenționarea locurilor de muncă, pentru fiecare absolvent angajat, cu o sumă diferențiată în funcție de nivelul studiilor absolvite, pe o perioadă de 12 luni (art. 80).

Precizăm, totodată că în *Expunerea de motive* nu se indică sursa din care cheltuielile bugetare vizate urmează a fi suportate și nici nu se face referire la implicațiile financiare pe care implementarea măsurilor propuse le presupune. Or, potrivit dispozițiilor art. 138 alin. (5) din Constituția României, „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

7. Referitor la **alin. (1⁸)**, subliniem faptul că aplicarea unei legi se poate face numai după publicarea acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau la o dată prevăzută expres în actul normativ respectiv. Totodată, nu se pot aplica în mod retroactiv prevederile unui act normativ. Pe cale de consecință, pentru acest an universitar, care a început la 01.10.2011, nu se mai poate interveni (deși din formularea propunerii se lasă să se înțeleagă contrariul).

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Doamnei deputat **Roberta Alma ANASTASE**

Președintele Camerei Deputaților